

noma g. šolski nadzornik v p. Vodopivec, vodja „Solskega doma“. Jaz sem napisal za knjigo, ko je bila brž malone že dotiskana, na prošnjo g. nadzornika le še uvod, „nekoliko proze deloma v vezani, deloma v nevezani besedi“, kakor se je duhovito izrazil g. kritik v „Dom in Svetu“. S pepelom sem si potrosil glavo, oblekel sem raševnik in priznavam v globoki ponižnosti in s skrušenim srcem: Res je slaba! A Bog pomagaj, jaz ne morem! Čemu pa je ni maral napisati nihče drugi! Saj imamo toliko in toliko boljših, zmožnejših in duhovitejših mož, ki pišejo lepšo in prijetnejšo slovensko prozo, „deloma v vezani, deloma v nevezani besedi“. Resnično, iz srca rad in brez najmanjše zavisti bi jim bil prepustil ta častni posel!

Gosp. nadzornik je zbral tudi tvarino iz različnih listov, pridejal kazalu tudi letnice in pripisal raznim besedam opombe in pojasnila. To sem pojasnil kmalu po oceni g. dr. Tominška v „Zvonu“ na pristojnih mestih; čutim pa se v vesti dolžnega, da storim to tudi javno in se mi ne bi prisojale zasluge, ki jih, žal, nimam, kratile pa se — seveda nevede in nehote — onim, ki so si jih res stekli z velikim svojim trudom.

Ksaver Meško.

„Slovinsky modernista Fr. Ksaver Meško“. Pod tem naslovom je priobčil N. Páta v „Východočeskem kraju“, tedniku, ki izhaja v Litomyšli, podlistek o pisatelju Mešku. Páta poroča na kratko o naši literaturi prejšnjih stoletij, prikazuje nastanek slovenske moderne, ki je nastala iz istih dispozicij in iz istega vzdušja kakor češka moderna, namreč iz tujih virov, a „Meško se je rano rešil tujih vplivov, in kar nam je podal v dosedanjih svojih knjigah, je njega lastna imovina, v kateri nam je narisal ne le obraz lastne notranjščine in duševnega življenja, ampak tudi obraz svojega ljudstva, preprostega seljaka slovenskega in svojega naroda vobče.“ Vidi se iz poročila, da pozna Páta dobro Meškove spise; oskrbel si je tudi natančnejše životopisne podatke o Mešku. Manj očitvidno pozna naše sodobne pisatelje. Vsekakor pa zasluži mladi profesor češko-slovanske akademije v Pragi našo hvalo, da opozarja celo v pokrajinskem češkem listu na Slovence in na slovensko literaturo.

Dr. Fr. Ilešič.

Zeitschrift für angewandte Psychologie und psychologische Sammel-forschung. (Lipsko.) Tako se imenuje revija, ki izhaja že tretje leto in je glasilo psihologov in vzgojevalcev, zanimajočih se za to stroko. Sicer ima list bolj pedagoški pomen, a tudi drugi izobraženci bi morali dandanes vedeti to in ono iz dušeslovja, katera veda je pri nas še zelo zanemarjena. Ne le učitelja in profesorja, vsakega inteligenta bi morali zanimati duševni pojavi lastni in drugih. Mi Slovenci do danes nimamo niti navadne šolske knjige. Dotični gospod profesor, ki si je izbral ta predmet, precej dolgo čaka in odlaša in segati moramo še vedno po raznih nemških knjigah, ako se hočemo poučiti o tej ali oni stvari iz dušeslovja. Lampe-tove knjige so že precej redke in tudi dokaj težke; očitna potreba je torej, da dobimo jedrnato in lahko umljivo šolsko knjigo, ki bo služila seveda tudi drugim.

Psihologija je dandanes večinoma empirična in raziskuje na podlagi poizkusov. Omenjena nemška revija prinaša vedno študije o takih eksperimentih, ki so zanimivi za vsakega, kot na pr. „Aussage und Aufmerksamkeit“, ali „Über Hören und Verstehen“. To so stvari, s katerimi nima opraviti le šola, ampak družba sploh. Ravno tako na pr. „Die Entwicklung der Raumwahrnehmung in der ersten Kindheit“, kar bo zanimalo vsakega, ki ima opraviti z majhnimi otroki. Zanimivi so tudi rezultati o duševno bolnih, o duševni utrujenosti itd. —